

**Stowarzyszenie Żuławki
sprawozdanie merytoryczne
za rok 2008**

Stowarzyszenie Żuławy

stowarzyszenie działające na podstawie Ustawy z 7 kwietnia 1989 roku prawo o stowarzyszeniach oraz postanowień statutowych

siedziba:

ul. Sikorskiego 23
82-100 Nowy Dwór Gdański

data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym:

4 czerwca 2002 roku

numer w Krajowym Rejestrze Sądowym:

0000115819

Ilość członków:

23

Skład Zarządu:

Zbigniew Piórkowski – Prezes
Janusz Goliński – Wiceprezes
Stanisław Juszczyk – Skarbnik
Maciej Lisicki – Sekretarz
Miroslaw Czapla
Roman Chylewski

Działalność statutowa

Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia Żuławy

(tekst jednolity Statutu uchwalony 5 listopada 2007 r. zawierający zmiany:

1. 5 listopada 2007 roku w §20 zmieniono ust.1):

§5

Celami Stowarzyszenia są:

1. współdziałanie dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców Żuław delty Wisły i ich dobytku przed powodzią i innymi zagrożeniami;
2. podniesienie atrakcyjności życia i poprawa jakości zamieszkania na Żuławach delty Wisły;
3. tworzenie warunków dla optymalnego wykorzystania walorów agroekologicznych Żuław delty Wisły;
4. działania na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego oraz odtworzenie tożsamości historycznej Żuław delty Wisły;
5. podejmowanie działań na rzecz edukacji ekologicznej i ochrony środowiska naturalnego w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju; ;
6. promocja Żuław delty Wisły jako obszaru o unikatowych walorach turystycznych;
7. rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Żuław delty Wisły;
8. rozwój obszarów wiejskich Żuław delty Wisły;
9. zmniejszenie bezrobocia na terenie Żuław delty Wisły;
10. podniesienie poziomu opieki zdrowotnej i socjalnej mieszkańców Żuław delty Wisły;
11. podniesienie poziomu kultury i oświaty na terenie Żuław delty Wisły;
12. zwiększenie zasięgu współpracy zagranicznej;
13. przygotowanie regionu do integracji z Unią Europejską.

§6

Dla osiągnięcia powyższych celów Stowarzyszenie:

1. gromadzi środki budżetowe i pozyskuje środki pomocowe na sukcesywną modernizację infrastruktury przeciwpowodziowej, melioracyjnej, wodnokanalizacyjnej i energetycznej.
2. reprezentuje interesy gmin i powiatów żuławskich będących członkami stowarzyszenia w zakresie ochrony życia i zdrowia mieszkańców oraz środowiska przyrodniczego wobec administracji rządowej i władz regionalnych.
3. podejmuje przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji rolnictwa i przetwórstwa spożywczego, przy uwzględnieniu wykorzystania optymalnych warunków agroekologicznych Żuław.
4. działa na rzecz kompleksowej modernizacji obszaru Żuław opartej na rachunku efektywności uzyskania produktu rolniczego przy uwzględnieniu utrzymania pełnego bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.
5. podejmuje wspólne przedsięwzięcia w zakresie odbudowy tożsamości kulturowej struktur wiejskich i odnowy krajobrazu Żuław dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej.
6. wnioskuje w sprawie ustalenia kierunków rozwoju gospodarczego poszczególnych obszarów.
7. nawiązuje współpracę z samorządami europejskimi o podobnych warunkach geograficznych i ekologicznych.
8. współpracuje ze związkami komunalnymi, organizacjami gospodarczymi i naukowymi.
9. wymienia doświadczenia w zakresie realizacji zadań komunalnych wpływających na ochronę i kształtowanie środowiska.
10. może prowadzić działalność gospodarczą
11. może tworzyć jednostki organizacyjne, w tym przedsiębiorstwa i zawierać umowy z innymi podmiotami.
12. organizuje szkolenia, seminaria, konferencje, odczyty, pokazy i dyskusje;
13. prowadzi banki informacji;
14. organizuje konkursy, przyznaje nagrody i wyróżnienia;
15. wydaje foldery, ulotki, biuletyny, materiały szkoleniowe oraz inne publikacje;
16. współdziała z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i agendami rządowymi, prywatnymi, samorządami, przedsiębiorstwami i innymi jednostkami krajowymi i zagranicznymi;
17. inicjuje, tworzy, wspiera działania i instytucje związane z rozwojem przedsiębiorczości;
18. wspiera instytucje i działania na rzecz rozwoju infrastruktury Żuław delty Wisły;
19. prowadzi inne, nie wymienionych wyżej, działania mogące przyczynić się do realizacji celów Stowarzyszenia.

Opis działalności Stowarzyszenia Żuławy w roku 2008

Stowarzyszenie Żuławy – gmin i powiatów żuławskich – zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 4 czerwca 2002 roku po numerem 0000115819. Jest samorządowym lobby żuławskim, starającym się wpłynąć na podejmowane przez rząd i inne władze decyzje dotyczące naszego regionu. Stało się także forum współpracy gmin i powiatów żuławskich.

Niestety, w latach 2002–2006, ze względu na kadencyjność samorządu, Stowarzyszenie wstrzymało swoją działalność. Dopiero w 2007 r. podjęto próbę reaktywacji. Wiele zaległych spraw wymagało uporządkowania przy zachowaniu długotrwałych, lecz koniecznych procedur.

16 grudnia 2008 roku udało się po wielu miesiącach starań, zbierania i uzupełniania dokumentacji uzyskać aktualny wpis do KRSu zgodny ze stanem rzeczywistym w organach Stowarzyszenia. Umożliwiło to podjęcie niezbędnych czynności w celu m.in. utworzenia konta, uzyskania numeru NIP.

Członkami stowarzyszenia są: Gmina Cedry Wielkie, Gmina Elbląg, Powiat Elbląski, Miasto Elbląg, Miasto Gdańsk, Powiat Gdański, Gmina Gronowo Elbląskie, Miasto Krynica Morska, Gmina Lichnowy, Gmina Malbork, Powiat Malborski, Gmina Markusy, Miasto i Gmina Nowy Dwór Gdański, Powiat Nowodworski, Miasto i Gmina Nowy Staw, Gmina Ostaszewo, Gmina Pruszcz Gdański, Gmina Stare Pole, Gmina Stegna, Gmina Suchy Dąb, Gmina Sztutowo, Miasto Tczew, Powiat Tczewski. Łącznie 23 członków.

W 2008 roku przybyło dwóch nowych członów: Gmina Pruszcz Gdański oraz Powiat Tczewski.

Obecnie działalnością Stowarzyszenia kieruje Zarząd w składzie: prezes – Zbigniew Piórkowski Starosta Nowodworski, wiceprezes – Janusz Goliński Wójt Gminy Cedry Wielkie, sekretarz – Maciej Lisicki Wiceprezydent Gdańska, skarbnik – Stanisław Juszczyk Zastępca Burmistrza Nowego Dworu Gdańskiego, Mirosław Czapla Starosta Malborski, Roman Chylewski radny Powiatu Gdańskiego.

Zarząd ukonstytuował się na posiedzeniu w dniu 14 stycznia 2008 r. Z prac w Zarządzie w trakcie roku zrezygnowali Henryk Słonina – Prezydent Elbląga i Zenon Ody – Prezydent Tczewa. Wybory uzupełniające nie odbyły się. Nie nastąpiła kooptacja.

Zarząd zebrał się w 2008 roku pięć razy (14 stycznia, 15 lutego, 10 lipca, 18 września, 19 listopada).

Zarząd zwracał się w swoich pismach do:

Telewizji Polskiej SA oddział w Gdańsku z prośbą o stworzenie w regionalnym programie Telewizji Polskiej stałego programu poświęconego Żuławom delty Wisły;

do Wojewody Pomorskiego z prośbą o utrzymanie gmin żuławskich w wykazie gmin ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych;

do dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sprawie oddelegowania do prac Doradczego Komitetu Monitorującego dla projektu Kompleksowe Zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – członka Zarządu Romana Chylewskiego.

Realizacja Roku Żuław 2008

Z inicjatywy Stowarzyszenia Żuławy rok 2008 w Województwie Pomorskim i Województwie Warmińsko-Mazurskim decyzją sejmików obu województw został ogłoszony Rokiem Żuław.

Celem ustanowienia Roku Żuław 2008 było wzmocnienie rozwoju gospodarczego i społecznego Żuław delty Wisły poprzez stworzenie forum wspólnej, zorganizowanej i spójnej promocji.

Stowarzyszenie Żuławy postanowiło objąć patronat nad wszystkimi działaniami Roku Żuław 2008 zapraszając do współpracy instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe i przedstawiciele sektora biznesu. Zostało ustanowione logo promocyjne Roku Żuław 2008.

Zaproponowano kalendarz najważniejszych imprez i wydarzeń odbywających się na terenie województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. 10 wydarzeń i imprez zostało uznane za priorytetowe.

Dla koordynacji działań i wydarzeń związanych z Rokiem Żuław został powołany w 2007 roku Zespół Roboczy ds. Roku Żuław złożony z przedstawicieli samorządów.

Odbyły się inauguracje Roku Żuław 2008 w województwie pomorskim na sesji Sejmiku 28 stycznia oraz w województwie warmińsko-mazurskim na konferencji gmin żuławskich 30 maja w Bibliotece Miejskiej w Elblągu.

Samorząd Województwa Pomorskiego wsparł finansowo wybrane poszczególne wydarzenia i imprezy ściśle związane z Rokiem Żuław 2008 na zasadach pomocy finansowej dla samorządów gminnych i powiatowych. Kwota ogólna pomocy wyniosła blisko 120000 złotych. Beneficjentami wsparcia były żuławskie samorządy: Miasto i Gmina Nowy Dwór Gdański, Gmina Cedry Wielkie, Powiat Malborski i Powiat Nowodworski.

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego przyznał także w ramach Roku Żuław 2008 4 stypendia w dziedzinie kultury na kwotę 21000 złotych i 4 dotacje w łącznej kwocie 24000 złotych. Ponadto na renowację żuławskich zabytków zostało wydane łącznie 747960 złotych.

Stowarzyszenie Żuławy – gmin i powiatów żuławskich obejmując patronat nad Rokiem Żuław 2008 nie powołało centralnego biura, które miałyby za zadanie koordynować całość poszczególnych imprez i wydarzeń. Zarząd Stowarzyszenia Żuławy postanowił jedynie opracować wstępny kalendarz wydarzeń oraz ustanowił logo promocyjne.

Poniżej przedstawiamy zaledwie kilka spośród dużej ilości wydarzeń i imprez, które miały miejsce w ramach Roku Żuław 2008.

Jednym z ważniejszych wydarzeń promujących Rok Żuław 2008 było stoisko promujące Żuławy podczas Jarmarku św. Dominika w Gdańsku w dniach od 23 lipca do 17 sierpnia. Samorządy żuławskie przekazały na wyposażenie stoiska ulotki, albumy i materiały i gadzety promocyjne. Każdy odwiedzający stoisko mógł sobie tutaj zrobić pamiątkowe zdjęcie. W zamian za dotarcie do stoiska i okazanie ulotki promującej stoisko można było otrzymać oryginalny kafel wzorowany na płytkach z Delft. Z okazji Jarmarku wydano mapę Żuław przedstawiającą Szlak Menonitów. Ekspozycją był „nowy” ludowy strój żuławski. Obok wystawiono okolicznościowe wystawy fotograficzne. Kulminacją żuławskiego uczestnictwa w Jarmarku była prezentacja dorobku kulturalnego na głównej scenie na Targu Węglowym 13 sierpnia. Wystąpił m.in. Zespół Taneczny Gejzer i Orkiestra Dęta z Nowego Stawu, chór „Bursztyńki” z Nowego Dworu Gdańskiego, Żeński Chór i Zespół Taneczny Mix z Cedrów Wielkich oraz gościnnie – Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP z Płońnicy wraz z zespołem mażorettek. Koordynacją całości wydarzenia zajmował się Urząd Gminy w Cedrach Wielkich oraz Starostwo Powiatowe w Pruszczu Gdańskim.

W trwającym Roku Żuław 2008 na gospodarza Samorządowo-Diecezjalnych Dożynek Województwa Pomorskiego zostało wybrane Stare Pole. Wojewódzkie święto plonów odbyło się 14 września, na terenie miejscowego oddziału Pomorskiego Ośrodka Doradztwa

Rolniczego. Obchody inaugurowała polowa msza święta. W uroczystościach wzięli udział biskupi diecezji elbląskiej, pelplińskiej, koszalińskiej oraz archidiecezji gdańskiej. Nie zabrakło również Marszałka Województwa i Wojewody Pomorskiego. Wojewódzkie dożynki zaplanowano na niedzielę, ale w ten sam dzień i w sobotę na terenie PODR odbywały się XIV Jesienne Targi Ogrodniczo-Nasienne. Stare Pole przeżyło oblężenie tłumnie przybyłych mieszkańców Pomorza.

Radni sejmików wojewódzkich: pomorskiego i warmińsko-mazurskiego wspólnie uczestniczyli w konferencji pod nazwą: „Instrumenty rozwoju miast i gmin żuławskich – oczekiwania a rzeczywistość”, która odbyła się 22 września w Malborku. Spotkanie dotyczyło spraw samorządowych, turystycznych oraz dróg wodnych i bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Przedstawiciele gmin żuławskich mieli okazję przypomnieć o swoich bolączkach władzom wojewódzkim, a nawet państwowym, gdyż do Malborka przyjechał Bogdan Borusewicz, Marszałek Senatu. Uczestnicy konferencji nie mieli wątpliwości, że rozwój Żuław nie jest możliwy bez nawiązania do tutejszego dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Równoległe z konferencją odbywały się też posiedzenia komisji stałych sejmiku naszego województwa.

Centralnym wydarzeniem Roku Żuław 2008 w stolicy Żuław – Nowym Dworze Gdańskim był festiwal Open Delta 2008 odbywający się pod hasłem „Wokół rzek”. W dniach od 29 do 31 sierpnia odbyły się konferencja, plener malarski, wystawa oraz koncerty muzyczne. Można było posłuchać m.in. koncertu Sławomira Łosowskiego, zespołu muzycznego z czeskiego miasta Velká nad Veličkou i oraz zespołu Sambora Dudzińskiego

Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim zorganizował 7 czerwca Dzień Żuław w Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku. Podczas wydarzenia można było obejrzeć film „Kraina Wiatraków Powraca” oraz wystawę fotografii o tematyce żuławskiej. Zaprezentowały się również: chór „Bursztyнки” i zespół Capella Antiqua da Camera z Drewnicy.

Malborski projekt „Żuławskie pejzaże” zakładał rozpropagowanie walorów Żuław w mediach, wystawach, wydawnictwach. W jego ramach odbyły się dwie edycje plenerów fotograficznych – letni i jesienny oraz konkursy fotograficzne, wydany został album fotograficzny oraz zorganizowano wystawę poplenerową. Uczestnikami były osoby zaproszone przez Starostwo Powiatowe w Malborku: członkowie stowarzyszeń i forów fotograficznych oraz członkowie ZPAF – okręg Gdański. Ich zadaniem było stworzenie bogatej dokumentacji fotograficznej walorów Żuław Malborskich, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc łączących walory krajobrazowe, historyczne (architektura) oraz elementy kształtujące współczesny obraz Żuław. Projekt zastał zakończony cyklem wystaw fotografii.

W Malborku odbyła się zorganizowana przez Starostwo Powiatowe w Malborku i Stowarzyszenie Gmin i Powiatu Malborskiego sesja popularnonaukowa pt. „Jesteśmy stąd”. Podczas sesji ogłoszono także wyniki konkursu literackiego „Jesteśmy stąd – dom na Żuławach”. Laureaci (uczniowie gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i dorośli) odebrali nagrody za prace, w których opisali m.in. swoje lub swoich bliskich przybycie na tzw. Ziemię Odzyskane i pierwsze lata osadnictwa.

Wydarzeniem sportowo-rekreacyjnym był Pierwszy Żuławski Rajd Rowerowy, który odbywał się na całych Żuławach w trzech etapach: od 6 do 8 czerwca, od 11 do 12 sierpnia oraz od 13 do 14 września. Do organizacji włączyły się samorządy żuławskie oraz liczne organizacje pozarządowe oraz szkoły.

Szczególnie uroczysty charakter miała doroczna impreza organizowana 28 czerwca w Markusach przez Starostwo Powiatowe w Elblągu i Urząd Gminy w Markusach – Skarby Depresji 2008. Impreza ma charakter festynu oraz zawodów między urzędnikami samorządów żuławskich o tytuł „Najbardziej Depresyjnej Gminy w Polsce”. W tym roku została wzbogacona o konferencję promującą dziedzictwo kulturowe i historię Żuław Elbląskich.

Żuławsko-nadmorska Gmina Sztutowo była organizatorką II Ogólnopolskich Imienin Piotra i Pawła. Podczas dwóch dni imprezy zorganizowano wypłynięcie udekorowanymi łodziami na Zalew Wiślany, wysłuchano koncertu zespołu Bayer Full a podczas wspólnej biesiady częstowano wędzonymi rybami. Charakter festynu rodzinnego miał 9. Piknik Królewski nad Wisłą Królewiecką w Sztutowie. Współorganizatorem zabawy była miejscowa OSP.

Na potrzeby promocyjne został stworzony oryginalny gadżet, dostępny tylko w limitowanych seriach – płytką ceramiczną wzorowaną na płytkach z Delftu – słynnych kaflach delfickich, które dawniej przyozdabiały wnętrza żuławskich domów. Tegoroczny żuławski kafel delficki jest gadżetem-pamiątką wykonaną w oparciu o tradycyjne motywy i elementy dekoracyjne w kolorze błękitu delfickiego z zastosowaniem współczesnych tematów. Może być dowolnie dostosowany pod względem symboliki, treści, grafiki do potrzeb promocyjnych. Żuławski kafel delficki był poszukiwanym souvenirem podczas Jarmarku św. Dominika, wzbudzając uznanie zwłaszcza u turystów zagranicznych.

Uzasadnienie koloru i kształtu znaku Żuławy 2008

Logotyp jest w kolorze błękitu delfickiego. Nawiązuje do słynnych kafli, tzw. delftów – płytek z Delftu (miasta w Holandii). Były to drogie ozdoby ścian, często znajdujące się w tradycyjnych domach żuławskich.

Sylweta wiatraka, ujęta w perspektywie od dołu (śmigi wiatraka, ze względu na jego wysokość wydają się wtedy nie mieć jednakowej długości), została wzięta od nie istniejącego, wyjątkowego w swym pięknie i zaawansowaniu technicznym, wiatraka odwadniającego stojącego ongiś na polach Gdańska-Oruni. Napędzał on pompę odwadniającą ślimakową, czyli z tzw. śrubą Archimedesą (w logotypie śruba jest symbolizowana przez napis Żuławy2008).

Fala przy podstawie wieży symbolizuje nieustającą walkę z żywiołem wodnym, który gotów jest w każdej chwili zatopić znaczną część Żuław.

Ustawienie zatrzymanych skrzydeł wiatraka w pozycji ukośnej w stosunku do płaszczyzny ziemi (jak w logotypie) oznacza krótką przerwę w pracy, najczęściej na świętowanie. Jest taki zwyczaj (jeśli przy takim ustawieniu skrzydeł rozwieszono są między nimi kolorowe girlandy, jest to oznaka dłuższego święta).

Logo Roku Żuław decyzją Zarządu stanie się w 2009 roku logiem Stowarzyszenia Żuławy.